

UDENRIGSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål 175
alm. del af 10. marts 2011 til
udenrigsministeren stillet af
Folketingets Forsvarsudvalg
efter ønske fra Holger K
Nielsen (SF).

Spørgsmål 175

Vil ministeren oplyse, hvilket mandat der skal foreligge, for at Danmark vil støtte etablering af en flyveforbudszone over det libyske luftrum, herunder med hvilken vægt princippet om "responsibility to protect" vil indgå i overvejelserne?

Svar:

Sikkerhedsrådsresolution 1973 (2011), der er vedtaget med hjemmel i FN Pagtens kapitel VII, bemyndiger i paragraf 8 FNs medlemsstater til at anvende alle nødvendige midler for at håndhæve en flyveforbudszone over Libyen, som etableret ved samme resolutions paragraf 6. I overensstemmelse med FN Pagtens artikel 42 udgør dette en bemyndigelse til, efter at have notificeret FNs generalsekretær og den Arabiske Ligas generalsekretær, at anvende magt for at håndhæve flyveforbudszonen.

Sikkerhedsrådsresolutionens 1973 (2011) præambel genkalder Libyens ansvar for at beskytte sin befolkning og udtrykker ligeledes Sikkerhedsrådets vilje til at sikre beskyttelse af civile og civile beboelsesområder samt den umiddelbare og uhindrede adgang for humanitær bistand og sikkerhed for humanitært personel. Disse henvisninger skal ses i lyset af den beslutning FNs stats- og regeringschefer traf i 2005, hvor man i Topmødeerklæringen vedtog princippet om responsibility to protect ("ansvar for at beskytte"/R2P). Dette princip understreger staters eget ansvar for at beskytte deres befolkninger mod visse kvalificerede forbrydelser, og understreger herudover blandt andet, at det internationale samfund er parat til på grundlag af en konkret vurdering at skride til kollektiv handling gennem Sikkerhedsrådet og i overensstemmelse med kapitel VII, såfremt fredelige midler ikke vurderes tilstrækkelige. Med 1973 kan Sikkerhedsrådet

dermed siges at have vist sig rede til at leve op til den appel, der ligger i Topmødeerklæringen om responsibility to protect, til at tage de nødvendige skridt for at beskytte civilbefolkningen og forhindre forbrydelser mod menneskeheden. Det bør dog samtidig fremhæves, at princippet om responsibility to protect ikke i sig selv kan udgøre hjemmel for magtanvendelse mod en anden stat, og at princippet ikke indebærer, at medlemmer af Sikkerhedsrådet formelt har givet afkald på deres vetoet.